

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3015/2024
19.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Јовановић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Београдски водовод и канализација“ Београд, чији је пуномоћник Дејан Недић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1051/24 од 13.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1051/24 од 13.03.2024. године

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 197/23 од 10.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се утврди да је тужилац у радном односу на неодређено време код туженог од 30.12.2017. године на позицији ..., канализациони радник III степена, техничке струке, са коефицијентом зараде од 3,10. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоца врати у радни однос и на рад на позицију ..., канализациони радник III степена, техничке струке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 324.000,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 1051/24 од 13.03.2024. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 197/23 од 10.10.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), па је оценио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио више уговора о обављању привремених и повремених послова у периоду од 06.01.2014. године до 30.12.2017. године. На основу ових уговора тужилац је био радно ангажован код туженог у континуитету и пријављен на обавезно социјално осигурање од стране туженог у периоду од 12.01.2014. године до 30.04.2018. године. Последњи уговор о привременим и повременим пословима закључен је 30.12.2017. године и на основу њега тужилац је обављао послове планског одржавања и интервентног чишћења уличне канализационе мреже у Сектору канализационе мреже, Погон КМ БГД II реон VI „...“ МК Према акту о системацитизацији радних места туженог постоји радно место канализациони радник, за које се захтева III степен стручне спреме, техничке струке. Пресудом донетом у овом поступку, утврђена је ништавост уговора о привременим и повременим пословима од 30.12.2017. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев тужиоца за утврђење да је засновао радни однос на неодређено време кдо туженог 30.12.2017. године неоснован, будући да је тужени корисник јавних средстава, те да је Законом о буџетском систему за кориснике јавних средстава постојала забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, а који Закон представља *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду, којим се прописују услови за утврђење радног односа на неодређено време, а што произилази из одредбе члана 105. Закона о буџетском систему. Наиме, из утврђеног чињеничног стања не произлази постојање сагласности надлежног министарства за заснивање радног односа у односу на тужиоца, а што је услов према члану 27.е Закона о буџетском систему да би се могао засновати радни однос на неодређено време са новим лицем.

Наводи ревизије којима се оспорава правилност примене материјалног права од стране нижестепених судови су неосновани.

Према одредбама Закона о раду, радни однос се заснива уговором о раду који закључују запослени и послодавац пре ступања запосленог на рад, у писаном облику.

Одредбом члана 32. истог закона, прописано је да се, ако послодавац и запослени не закључи уговор о раду пре ступања запосленог на рад у писаном облику, сматра да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад. Законом о раду су, као рад ван радног односа, дефинисани привремени и повремени послови, тако што је чланом 197. прописано да послодавац може да за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години, закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време а до пуног радног времена и корисником старосне пензије. Уговор из става 1. овог члана закључује се у писаном облику (став 2).

С обзиром на то да је тужени корисник јавних средстава, правилно су нижестепени судови закључили да се на конкретан случај примењује и Закон о буџетском систему који је *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду. Законом о буџетском систему чије су норме обавезујуће и за туженог, као и Законом о изменама и

допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 108/13), који је ступио на снагу 07.12.2013. године, чланом 27е. став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Изузетно радни однос са овим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Чланом 105. истог закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Тужилац је код туженог радио на основу закључених уговора у периоду од 2014. до 30.12.2017. године, када је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему који је био у примени од 07.12.2013. године било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе.

Стога ништавост уговора о привременим и повременим пословима које је тужилац закључио са туженим, не води утврђењу да је тужилац засновао радни однос на неодређено време 30.12.2017. године (дан закључења последњег уговора о привременим и повременим пословима). При томе, иако је у поступку утврђено да је Влада Републике Србије, Комисија за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава Закључком од 28.12.2017. године дала сагласност за пријем у радни однос на неодређено време код туженог за укупно 470 радних места од чега 323 радна места са средњом стручном спремом и 59 радних места са нижом стручном спремом, наведено не води закључку да је добијена сагласност требало да буде искоришћена за заснивање радног односа тужиоца. Осим тога, тужени је овлашћен да према својим потребама и процесу рада одлучи и броју и структури запослених.

Следствено овоме, неоснован је и захтев за враћање тужиоца за рад.

Из изнетих разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу одредбе члана 414. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**